

- ๒ -

ระหว่างที่โจทก์ดำเนินการก่อสร้าง จำเลยขอแบ่งงานกลับไปทำเองบางส่วนโดยจำเลย อ้างว่าโจทก์ทำงานล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนดซึ่งไม่เป็นความจริง โจทก์จึงยังคงเหลืองานที่จะดำเนินการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย (ระยะที่ ๒) เป็นเงินค่าจ้างจำนวน ๓๙๐,๔๕๗,๔๓๐.๑๘ บาท ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ตั้งแต่เริ่มดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาว่าจ้างจำเลยจ่ายค่าจ้างให้แก่โจทก์มาแล้วจำนวน ๒๒ ครั้งเป็นเงินจำนวน ๓๖๑,๐๓๒,๖๘๙.๐๘ บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) เมื่อโจทก์ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามที่ว่าจ้าง โจทก์ขอเบิกเงินงวดสุดท้ายเป็นเงินจำนวน ๒๙,๔๒๔,๗๕๒.๘๘ บาท ค่าภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๒,๐๕๙,๗๓๒.๗๐ บาท และเงินค่าประกันผลงาน แต่จำเลยปฏิเสธไม่ยอมรับหนังสือขอเบิกเงิน การกระทำของจำเลยถือว่าจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญาทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้จำเลยชำระเงินค่าจ้างส่วนที่เหลือ คืนเงินประกันผลงานเงินค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) และเงินค่างานไม้แบบหล่อคอนกรีต รวมเป็นเงินจำนวน ๙๓,๘๓๑,๐๒๓.๓๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินจำนวน ๘๖,๔๙๒,๔๓๐.๓๕ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า ฟ้องโจทก์เคลือบคลุม โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องฟ้องโจทก์ขาดอายุความ โจทก์เป็นฝ่ายผิดสัญญา โดยดำเนินการก่อสร้างล่าช้าไม่แล้วเสร็จตามสัญญา ทำงานไม่เป็นไปตามแผนงานที่ตกลงกันไว้ ต่อมาโจทก์ทำบันทึกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติมกับจำเลยยอมรับว่างานก่อสร้างของโจทก์ไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาเป็นฝ่ายผิดสัญญา และตกลงให้จำเลยเข้าดำเนินการก่อสร้างโครงการบางส่วนที่โจทก์ยังไม่ได้ดำเนินการก่อสร้างหรือในส่วนที่โจทก์ดำเนินการก่อสร้างล่าช้า การกระทำของโจทก์ดังกล่าวทำให้จำเลยได้รับความเสียหาย โดยเสียค่าใช้จ่ายไปในการดำเนินการก่อสร้างโครงการที่โจทก์จะต้องรับผิดชอบดำเนินการให้จำเลยเป็นเงินจำนวน ๒๗๖,๗๘๕,๔๗๘.๙๖ บาท จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบชำระคืนให้แก่โจทก์ตามฟ้องในส่วนเงินค่าจ้างที่โจทก์อ้างว่ายังคงค้างชำระงวดสุดท้าย จำเลยได้ใช้สิทธินำค่าจ้างดังกล่าวมาชดใช้ความเสียหายเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเลยได้ใช้ไปจริงจากการที่โจทก์ผิดสัญญา นอกจากนี้ในส่วนเงินประกันผลงานและเงินค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) จำเลยได้ใช้สิทธินำเงินประกันผลงานและนำเงินค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) ที่โจทก์ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างมาชดใช้ความ

เสียหายเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเลยได้ใช้จ่ายไปจริงจากการที่โจทก์ผิดสัญญาเช่นกัน สำหรับเงินค่างานไม้แบบหล่อคอนกรีตนั้น จำเลยไม่เคยนำงานไม้แบบหล่อคอนกรีตตามฟ้องของโจทก์ไปใช้แต่อย่างใด จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้เงินดังกล่าว ขอให้ยกฟ้องและจำเลยฟ้องแย้งขอให้โจทก์ชำระเงินค่าใช้จ่ายอันเป็นค่าเสียหายที่โจทก์จะต้องรับผิดชอบต่อจำเลยจำนวน ๔๕,๑๙๐,๒๗๖.๓๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับแต่วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่จำเลย ดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้องแย้งเป็นเงินจำนวน ๕,๒๒๗,๘๔๓.๐๒ บาท

โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งว่า ฟ้องแย้งของจำเลยเคลือบคลุม ฟ้องโจทก์ไม่ขาดอายุความ งานก่อสร้างโครงการก่อสร้างระบบก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียระยะที่ ๒ ในส่วนที่จำเลยรับไปดำเนินการเองจำนวน ๓ ครั้ง เป็นส่วนที่จำเลยรับไปทำเองไม่เกี่ยวกับโจทก์ และไม่ได้ว่าจ้างโจทก์ในส่วนนี้ จำเลยจึงไม่สามารถนำค่าใช้จ่ายในส่วนที่ไปดำเนินการดังกล่าวหักจากเงินที่ติดค้างกับโจทก์และจำเลยไม่ได้ถูกเทศบาลนครนครราชสีมาปรับแต่อย่างใด จำเลยไม่ได้รับความเสียหายในส่วนนี้ จำเลยจึงยังคงต้องรับผิดชอบชำระหนี้ให้แก่โจทก์ตามฟ้อง ขอให้ยกฟ้องแย้ง

โจทก์สำนวนที่ ๒ ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๙ โจทก์ว่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย (ระยะที่ ๒) “โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียระยะที่ ๒ จังหวัดนครราชสีมา” ให้กับเทศบาลนครนครราชสีมาแบบจ้างเหมารวม ในการที่ผู้รับจ้างทำงานดังกล่าวผู้รับจ้างได้จัดหาหลักประกัน โดยเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายอุทัย ทำสัญญาค้ำประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับผู้รับจ้างให้แก่โจทก์ และในวันเดียวกันนายอุทัยทำสัญญาจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๓๒๙ ตำบลหนองขาม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนอง พร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อเป็นหลักประกันในการทำงานของผู้รับจ้าง โดยตกลงว่าหากบังคับจำนองได้เงินไม่พอชำระหนี้ยอมให้ยึดทรัพย์อื่นเพื่อชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนครบ นอกจากนี้เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๐ นายอุทัย ทำสัญญาค้ำประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับผู้รับจ้างให้แก่โจทก์ และทำสัญญาจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๙๗๔๐ ตำบลคลองกิว อำเภอบ้านปึง จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นหลักประกันให้โจทก์ โดยตกลงว่าหากบังคับจำนองแล้วได้เงินไม่พอชำระหนี้นายอุทัยยอมรับผิดชำระหนี้ส่วนที่ขาดจนครบ ต่อมาผู้รับจ้างเข้าดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาจ้างดังกล่าว แต่ผู้รับจ้างผิดสัญญา นายอุทัยในฐานะที่

- ๔ -

เป็นผู้ค้ำประกันและเป็นผู้จำนอง จึงต้องรับผิดชอบแก่โจทก์ภายหลังจากนายอุทัยถึงแก่ความตาย จำเลยที่ ๑ ในฐานะที่เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายและเป็นผู้จัดการมรดก จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ในฐานะเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของนายอุทัยจึงต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ จำเลยบอกกล่าวบังคับจำนองแล้ว ขอให้จำเลยทั้งห้าร่วมกันชำระเงินจำนวน ๕๑,๓๘๓,๘๒๐.๓๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินจำนวน ๔๕,๑๙๐,๒๗๖.๓๒ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยทั้งห้าไม่ชำระหนี้หรือชำระไม่ครบถ้วนให้ยึดที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์สินจำนองพร้อมสิ่งปลูกสร้างทั้งสองแปลงดังกล่าวขายทอดตลาดชำระหนี้ให้แก่โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งห้าและกองมรดกนายอุทัยออกขายทอดตลาดชำระหนี้แก่โจทก์จนครบ

จำเลยทั้งห้าให้การและฟ้องแย้งว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง โจทก์เป็นฝ่ายผิดสัญญากับผู้รับจ้างและค้างชำระค่าจ้างกับผู้รับจ้าง นายอุทัยมิได้ทำสัญญาค้ำประกันหรือจำนองเพื่อรับผิดชอบบันทึกข้อตกลงระหว่างโจทก์กับผู้รับจ้าง ฟ้องโจทก์ขาดอายุความขอให้ยกฟ้องและขอให้โจทก์ จดทะเบียนโฉนดธนทรัพย์จำนองคืนให้แก่จำเลยทั้งห้า

โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งว่า ผู้รับจ้างเป็นฝ่ายผิดสัญญาและนายอุทัยทำสัญญาค้ำประกันและสัญญาจำนองครอบคลุมไปถึงความรับผิดชอบของผู้รับจ้างด้วย ฟ้องโจทก์ไม่ขาดอายุความเนื่องจากโจทก์เพิ่งทราบการถึงแก่ความตายของนายอุทัย ฟ้องแย้งของจำเลยทั้งห้าเคลือบคลุม ขอให้ยกฟ้องแย้ง

ศาลมีคำสั่งให้เรียกชื่อคู่ความทั้งสองสำนวนใหม่ โดยบริษัทซีให้เรียกว่า โจทก์ นางวันเพ็ญ นางสาวนันทวัน หรือนางสาวนภัสวรรณ นางสาวไพบรมา นายเชษฐพงศ์และนายชลวุฒิ ให้เรียกว่า โจทก์ร่วมทั้งห้า ตามลำดับ บริษัทซี ให้เรียกว่า จำเลย

ชั้นชี้สองสถาน ศาลกำหนดประเด็นข้อพิพาท ดังนี้

๑. โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยหรือไม่
๒. จำเลยมีอำนาจฟ้องโจทก์ร่วมทั้งห้าหรือไม่
๓. ฟ้องของโจทก์ ฟ้องแย้งของโจทก์ร่วมทั้งห้า และฟ้องแย้งของจำเลยเคลือบคลุมหรือไม่
๔. จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ตามฟ้องของโจทก์หรือไม่ เพียงใด

- ๕ -

๕. โจทก์ต้องรับผิดชอบจำเลยตามฟ้องแย้งของจำเลยหรือไม่ เพียงใด
๖. โจทก์ร่วมทั้งห้าต้องร่วมกับโจทก์รับผิดชอบจำเลยหรือไม่ เพียงใด
๗. จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ร่วมทั้งห้าตามฟ้องแย้งของโจทก์ร่วมทั้งห้าหรือไม่ เพียงใด

๘. ฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่

๙. ฟ้องของจำเลยขาดอายุความหรือไม่

ระหว่างพิจารณา ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ร่วมทั้งห้าเสียค่าขึ้นศาลในส่วนฟ้องแย้งแต่โจทก์ร่วมทั้งห้าไม่วางค่าขึ้นศาลตามคำสั่ง จึงมีคำสั่งทิ้งฟ้องแย้งของโจทก์ร่วมทั้งห้าจำหน่ายคดีในส่วนฟ้องแย้งของโจทก์ร่วมทั้งห้าจากสารบบความ และทำให้ไม่มีประเด็นข้อพิพาทข้อที่ ๓ (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับฟ้องแย้งของโจทก์ร่วมทั้งห้า) และข้อที่ ๗

พิเคราะห์พยานหลักฐานของโจทก์ โจทก์ร่วมทั้งห้าและจำเลยแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ในเบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยว่าจ้างให้โจทก์ก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย (ระยะที่ ๒) “โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียระยะที่ ๒ จังหวัดนครราชสีมา” ของเทศบาลนครนครราชสีมาโดยมีกำหนดเวลาดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ตามสัญญาจ้างเอกสารหมายเลข จ.๓ ในการนี้มีนายอุทัยทำสัญญาค้ำประกันและสัญญาจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๓๒๙ ตำบลหนองขาม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้างและที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๙๗๔๐ตำบลคลองกิว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ตามสัญญาค้ำประกันเอกสารหมายเลข ล.๒ และ ล.๔ สัญญาจำนองและสัญญาต่อท้ายเอกสารหมายเลข ล.๓ และ ล.๕ ภายหลังจากโจทก์และจำเลยทำสัญญา โจทก์ดำเนินการก่อสร้างไปบางส่วน ต่อมาเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑ โจทก์และจำเลยได้ตกลงทำบันทึกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติมให้จำเลยเข้ามาดำเนินการต่อตามบันทึกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติมเอกสารหมายเลข จ.๘ และ จ.๙ ตามลำดับ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามประเด็นข้อพิพาท ดังนี้

ประเด็นข้อที่ ๑ โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยหรือไม่ ประเด็นนี้ จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะนายสมชาย ไม่ได้เป็นกรรมการผู้มีอำนาจของโจทก์ ลายมือชื่อและตราประทับของโจทก์เป็นลายมือชื่อและตราประทับปลอม ไม่มีอำนาจแต่งตั้งนายความให้ดำเนินคดีกับจำเลย เห็นว่า โจทก์มีนายสมชายเบิกความยืนยันประกอบ

- ๖ -

เอกสารหนังสือรับรองบริษัทโจทก์หมายเลข จ.๑ ว่า นายสมชายเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของโจทก์ ซึ่งส่วนนี้เมื่อพิจารณาหนังสือรับรองของบริษัทโจทก์เอกสารหมายเลข จ.๑ ระบุว่า นายสมชายเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของโจทก์จริง ส่วนจำเลยไม่มีพยานมาสืบหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์จึงมีน้ำหนักที่น่าเชื่อถือกว่า ฟังว่านายสมชายเป็นกรรมการผู้มีอำนาจโจทก์ มีอำนาจในการแต่งตั้งให้นายความดำเนินคดีได้ ส่วนที่จำเลยให้การว่า จำเลยไม่ได้โต้แย้งสิทธิของโจทก์เนื่องจากโจทก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินตามฟ้องของจำเลย นั้นเห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องกล่าวอ้างว่า จำเลยว่าจ้างให้โจทก์ดำเนินการก่อสร้างโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัด น้ำเสีย (ระยะที่ ๒) ของเทศบาลนครนครราชสีมา ภายหลังจากทำสัญญา โจทก์ดำเนินการก่อสร้างที่ตกลงในสัญญาแต่จำเลยไม่ชำระเงินค่าจ้างแก่โจทก์บางส่วน โจทก์จึงนำคดีมาฟ้องจำเลย ซึ่งตามข้อกล่าวอ้างในคำฟ้องถือว่าจำเลยโต้แย้งสิทธิของโจทก์แล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

ประเด็นข้อที่ ๒ จำเลยมีอำนาจฟ้องโจทก์รวมทั้งห้าหรือไม่ ประเด็นนี้โจทก์รวมทั้งห้าให้การว่า จำเลยไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญาและไม่ได้ได้รับความเสียหาย เห็นว่า ตามคำบรรยายฟ้องของจำเลย จำเลยบรรยายโดยระบุว่า ภายหลังจากที่จำเลยว่าจ้างให้ผู้รับจ้าง (โจทก์) ก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย (ระยะที่ ๒) “โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียระยะที่ ๒ จังหวัดนครราชสีมา” ของเทศบาลนครนครราชสีมา มีนายอุทัย เป็นผู้ค้าประกันและทำสัญญาจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างต่อมาผู้รับจ้าง (โจทก์) ผิดสัญญา ทำให้จำเลยได้รับความเสียหายจึงฟ้องเรียกค่าเสียหายต่อผู้รับจ้าง (โจทก์) นายอุทัยในฐานะเป็นผู้ค้าประกันและทำสัญญาจำนองพร้อมสิ่งปลูกสร้างจึงต้องรับผิดชอบต่อจำเลย แต่นายอุทัยถึงแก่ความตาย โจทก์ร่วมที่ ๑ ในฐานะทายาทโดยธรรมและในฐานะผู้จัดการมรดกของนายอุทัย โจทก์ร่วมที่ ๒ ถึงที่ ๕ ในฐานะเป็นทายาทโดยธรรมของนายอุทัย จึงต้องร่วมกันรับผิดชอบกับผู้รับจ้าง (โจทก์) ชำระเงินให้แก่จำเลย ซึ่งตามข้อกล่าวอ้างในคำฟ้องถือว่าโจทก์รวมทั้งห้าโต้แย้งสิทธิจำเลยแล้ว จำเลยจึงมีอำนาจฟ้องโจทก์รวมทั้งห้าได้

ประเด็นข้อที่ ๓ ฟ้องของโจทก์และฟ้องแย้งของจำเลยเคลือบคลุมหรือไม่ ประเด็นนี้ในส่วนแรกจำเลยให้การว่า ฟ้องโจทก์เคลือบคลุม เนื่องจากคำฟ้องของโจทก์ไม่ได้บรรยายให้จำเลยเข้าใจว่า ภายหลังจากโจทก์ทำบันทึกข้อตกลงและบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติมกับจำเลยแล้ว โจทก์อาศัยสิทธิหรือมูลเหตุอันใดเป็นข้อเรียกร้องเงินตามฟ้อง

- ๗ -

และไม่ได้บรรยายรายละเอียดของเงินที่เรียกร้องว่ามีรายละเอียดอย่างไร เห็นว่า เมื่อพิจารณาค่าฟ้องของโจทก์ โจทก์บรรยายฟ้องโดยกล่าวอ้างว่า จำเลยว่าจ้างโจทก์ ให้ก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียซึ่งจำเลยรับจ้างมาจากเทศบาลนครนครราชสีมา ภายหลังทำสัญญา โจทก์ได้ดำเนินการก่อสร้างตามสัญญา แต่ในระหว่างที่โจทก์ดำเนินการก่อสร้างจำเลยขอแบ่งงานไปทำบางส่วน โจทก์จึงมาฟ้อง เรียกร้องในส่วนของคุณค่าจ้างที่จำเลยยังคงค้างชำระต่อโจทก์ ค่าประกันผลงาน ค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) และค่างานไม้แบบหล่อคอนกรีตของโจทก์ ถือว่าโจทก์บรรยายค่าฟ้องโดยมีรายละเอียดเพียงพอที่ทำให้จำเลยเข้าใจได้แล้ว ส่วนที่จำเลยให้การเป็นรายละเอียดที่สามารถนำสืบในชั้นพิจารณาได้ ค่าฟ้องของโจทก์จึงเป็นค่าฟ้องที่แสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาและค่าขอบังคับทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑๗๒ วรรคสอง ส่วนประเด็นส่วนที่ ๒ ในข้อที่ว่าฟ้องแย้งของจำเลยเคลือบคลุมหรือไม่ ส่วนนี้ โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งว่า ฟ้องแย้งของจำเลยเคลือบคลุม เนื่องจากจำเลยบรรยายในฟ้องแย้งว่าในระหว่างที่โจทก์ดำเนินการตามโครงการ โจทก์ไม่บริหารจัดการวางแผนการทำงานที่ดี โจทก์ยืมวัสดุของจำเลยไปใช้งาน โจทก์ไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ทำให้จำเลยได้รับความเสียหาย เป็นฟ้องแย้งที่เคลือบคลุม เห็นว่า เมื่อพิจารณาฟ้องแย้งของจำเลยจำเลยบรรยายว่าภายหลังที่จำเลยว่าจ้างให้โจทก์ ดำเนินการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย (ระยะที่ ๒) “โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียระยะที่ ๒ จังหวัดนครราชสีมา” ซึ่งจำเลยรับจ้างมาจากเทศบาลนครนครราชสีมา โจทก์ได้ดำเนินการก่อสร้างตามที่ว่าจ้างแต่ทำงานไม่แล้วเสร็จโจทก์และจำเลยจึงตกลงทำบันทึกข้อตกลงโดยให้จำเลยเข้ามาทำต่อในบางส่วนของโจทก์ยังไม่ได้ทำ และจำเลยบรรยายฟ้องแย้งว่า โจทก์ยอมรับในบันทึกข้อตกลงว่าโจทก์เป็นฝ่ายผิดสัญญา เมื่อจำเลยเข้าไปทำการก่อสร้าง จำเลยมีค่าใช้จ่ายทำให้ได้รับความเสียหายจากการผิดสัญญาของโจทก์ จำเลยจึงนำคดีมาฟ้อง ซึ่งถือว่าเป็นคำบรรยายฟ้องที่แจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาและค่าขอบังคับทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้นแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑๗๒ วรรคสองส่วนรายละเอียดที่โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งสามารถนำมาสืบในชั้นพิจารณาได้ ฟ้องแย้งของจำเลยจึงไม่เคลือบคลุม

- ๘ -

ประเด็นข้อที่ ๔ ถึงข้อที่ ๖ เห็นสมควรนำมาวินิจฉัยรวมกันว่า จำเลยหรือโจทก์และโจทก์รวมทั้งห้าจะต้องรับผิดชอบต่ออีกฝ่ายหรือไม่ เพียงใด ข้อนี้เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังยุติเบื้องต้นตามคำฟ้อง คำให้การ และคำเบิกความรับกันของทั้งพยานโจทก์ โจทก์รวมทั้งห้าและจำเลยว่า เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยว่าจ้างโจทก์ให้ก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย (ระยะที่ ๒) “โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ระยะที่ ๒ จังหวัดนครราชสีมา” ของเทศบาลนครนครราชสีมา โดยมีกำหนดให้โจทก์ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๖๐ วัน เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ตามสำเนาใบสั่งจ้าง สำเนาเงื่อนไขการสั่งจ้าง สำเนาสัญญางานจ้างระหว่างจำเลยกับเทศบาลนครนครราชสีมา และสำเนาบันทกแก้ไขข้อตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงใบสั่งจ้างเอกสารหมาย จ.๓ ถึง จ.๖ ภายหลังทำสัญญาโจทก์ได้เข้าดำเนินการก่อสร้าง แต่ในระหว่างอายุสัญญา เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑ โจทก์จำเลยทำบันทกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติมให้จำเลยเข้ามาดำเนินการต่อ ตามบันทกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติมเอกสารหมาย จ.๘ และ จ.๙ ส่วนนี้แม้ นายสมชายกรรมการโจทก์จะเบิกความตอบคำถามติงทนายโจทก์ว่า ในการลงนามเอกสารดังกล่าว โจทก์ลงนามโดยไม่สมัครใจก็ตามแต่เมื่อพิจารณาคำให้การแก้ฟ้องแย้งของโจทก์ โจทก์มิได้ให้การแก้ฟ้องแย้งว่าโจทก์ถูกบีบบังคับหรือไม่สมัครใจในการทำบันทกข้อตกลงเพิ่มเติมเอกสารหมาย จ.๘ และ จ.๙ แต่อย่างไรก็ตาม นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาเหตุผลของโจทก์ที่นายสมชายเบิกความว่าเหตุที่ต้องลงลายมือชื่อ เนื่องจากเกรงว่าหากไม่ลงลายมือชื่อแล้วจำเลยจะไม่ยอมจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่โจทก์ และในวันดังกล่าวมีคนงานมารอรับเงิน เห็นว่า การที่คู่สัญญา ตกลงทำสัญญากัน ก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาให้สำเร็จวัตถุประสงค์ตามที่คู่สัญญาดตกลงกัน หากคู่สัญญาไม่ได้ปฏิบัติผิดสัญญา หรือตามสัญญาไม่ได้ให้สิทธิแก่อีกฝ่ายที่จะเลิกสัญญาได้ คู่สัญญาย่อมมีสิทธิที่จะให้อีกฝ่ายที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามสัญญาดำเนินการตามสัญญาได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาว่าภายหลังที่โจทก์ดำเนินการก่อสร้างตามข้อตกลงในสัญญาว่าจ้างเอกสารหมาย จ.๓ และ จ.๔ ประกอบระยะเวลาก่อนที่จะทำบันทกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติมเอกสารหมาย จ.๘ และ จ.๙ ได้ความว่ายังอยู่ในระยะเวลาของสัญญา หากจำเลยจะเลิกสัญญาก่อนสิ้นระยะเวลาก็ต้องมีเหตุ ซึ่งโจทก์มีสิทธิที่จะไม่ลงนามในสัญญาได้ หากเห็นว่าตนสามารถที่จะปฏิบัติตามสัญญาให้อยู่ภายในกรอบเวลาได้ แต่กลับได้ความ

- ๙ -

ว่า โจทก์และจำเลยยอมลงนามในบันทึกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติม เอกสารหมายเลข จ.๘ และ จ.๙ นอกจากนี้ยังปรากฏข้อเท็จจริงอีกว่า ภายหลังจากลงนามตามบันทึกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติมเอกสารหมายเลข จ.๘ โจทก์ก็ยอมลงนามกับจำเลยเพื่อเปลี่ยนแปลงเนื้องานอีกตามบันทึกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติม เอกสารหมายเลข จ.๙ ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันถึง ๙ เดือน หากโจทก์ลงนามโดยไม่สมัครใจจริง โจทก์ย่อมมีระยะเวลาในการปรึกษาหรือดำเนินการเปลี่ยนแปลงสัญญาได้แต่โจทก์มิได้ดำเนินการ จึงทำให้คำเบิกความของนายสมชายส่วนนี้ มีน้ำหนักน้อย ฟังว่าโจทก์ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาภายในกรอบเวลาที่ตกลงตามสัญญาได้ จึงยอมทำบันทึกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติม เอกสารหมายเลข จ.๘ และ จ.๙ ดังกล่าว ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดในบันทึกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติม เอกสารหมายเลข จ.๘ และ จ.๙ มีรายละเอียดว่า โจทก์ยอมรับเป็นฝ่ายผิดสัญญา ส่วนนี้แม้ในบันทึกข้อตกลงแก้ไขเพิ่มเติมจะระบุว่า ยังไม่มีการเลิกสัญญากันก็ตาม แต่ภายหลังจากทั้งสองฝ่ายลงนามในสัญญาได้ความจากพยานหลักฐานของทั้งสองฝ่ายที่รับกันว่า โจทก์มิได้ดำเนินการก่อสร้างต่อแล้ว แต่ให้จำเลยรับไปดำเนินการก่อสร้างแทนในส่วนที่โจทก์ยังไม่ได้ดำเนินการก่อสร้าง พฤติการณ์ดังกล่าวถือว่าทั้งสองฝ่ายตกลงเลิกสัญญากันโดยปริยาย ซึ่งผลของการเลิกสัญญาดังกล่าว ย่อมทำให้คู่สัญญากลับคืนสู่ฐานะเดิมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง แต่การที่โจทก์ได้ดำเนินการก่อสร้างไปแล้วบางส่วน โจทก์ย่อมมีสิทธิได้รับค่าการงานที่ตนทำไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ วรรคสาม ซึ่งส่วนนี้ โจทก์มีนายสมชายและนายชีวะ เบิกความประกอบเอกสารในทำนองเดียวกันว่า ภายหลังจากจำเลยว่าจ้างโจทก์ให้ก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย (ระยะที่ ๒) “โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ระยะที่ ๒ จังหวัดนครราชสีมา” ของเทศบาลนครนครราชสีมา ตามสัญญาว่าจ้างเอกสารหมายเลข จ.๓ และ จ.๔ โจทก์เริ่มดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาทันที โดยโจทก์ดำเนินการก่อสร้างและส่งงานให้แก่จำเลยตามใบสั่งจ้างจำนวน ๒๓ ครั้ง จำเลยจ่ายเงินให้แก่โจทก์แล้วจำนวน ๒๒ ครั้ง เป็นเงินจำนวน ๓๖๑,๐๓๒,๖๘๙.๐๘ บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) และดำเนินการก่อสร้างโครงการจนแล้วเสร็จและส่งมอบงานงวดสุดท้ายแก่จำเลย และเทศบาลนครนครราชสีมาเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ โดยค่าจ้างงานงวดสุดท้ายมีมูลค่างานเป็นเงินจำนวน ๒๙,๔๒๔,๗๕๒.๘๘ บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) แต่จำเลยไม่ยอมจ่ายค่าจ้างงวดสุดท้ายให้แก่โจทก์ โจทก์มีหนังสือทวงถาม แต่จำเลยไม่ยอมรับ

- ๑๐ -

หนังสือ ตามสำเนาหนังสือขอเบิกเงินค่าจ้างและใบตอบรับเอกสารหมาย จ.๑๑ ถึง จ.๑๓ ต่อมาเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ โจทก์มีหนังสือขอเบิกเงินค่าจ้างงวดสุดท้าย จำเลยได้รับหนังสือแล้วเพิกเฉย ตามสำเนาขอร้องใบค่าจ้างงวดสุดท้ายและใบวางบิลเอกสารหมาย จ.๑๔ ถือว่าจำเลยผิดเงื่อนไขในการจ้าง จำเลยจะต้องชำระค่าจ้างงวดสุดท้าย พร้อมดอกเบี้ยและภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมเป็นเงิน ๓๔,๖๐๗,๒๐๐.๕๘ บาท เงินค่าประกันผลงานครั้งที่ ๒๑ พร้อมดอกเบี้ยรวมถึงวันฟ้องเป็นเงินจำนวน ๑,๗๔๙,๙๑๐ บาท เงินค่าประกันผลงานครั้งที่ ๒๒ พร้อมดอกเบี้ยถึงวันฟ้องเป็นเงินรวมจำนวน ๑,๙๖๘,๔๑๗ บาท เงินค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) จากการส่งงานครั้งที่ ๙ ถึง ๑๔ พร้อมดอกเบี้ยถึงวันฟ้องเป็นเงินรวมจำนวน ๔,๓๐๓,๘๙๑.๘๗ บาท เงินค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) จากการส่งงานครั้งที่ ๙ ถึง ๑๔ พร้อมดอกเบี้ยถึงวันฟ้องเป็นเงินรวม ๒,๗๘๖,๖๕๔.๘๙ บาท เงินค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) จากการส่งงานครั้งที่ ๑๕ ถึง ๒๐ พร้อมดอกเบี้ยถึงวันฟ้องเป็นเงินจำนวน ๒๙,๔๒๘,๓๖๖.๑๕ บาท เงินค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) ครั้งที่ ๒๑ ถึง ๒๕ พร้อมดอกเบี้ยถึงวันฟ้องเป็นเงินรวมจำนวน ๑๒,๙๘๙,๕๘๒.๘๖ บาท เงินค่างานไม้แบบหล่อคอนกรีตที่จำเลยนำไปใช้งานแล้วไม่ยอมคืนให้แก่โจทก์เป็นเงินรวมจำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทตามใบเสร็จรับเงินและภาพถ่ายเอกสารหมาย จ.๒๑ และ จ.๒๒ รวมเป็นเงินต้นและดอกเบี้ยที่จำเลยต้องชำระให้แก่โจทก์เป็นเงินจำนวน ๙๓,๘๓๑,๐๒๓.๓๕ บาท เห็นว่า นายชีวะเป็นวิศวกรโครงการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียตามที่จำเลยว่าจ้างโจทก์โดยตรง เบิกความยืนยันประกอบเอกสารและภาพถ่ายการทำงานอย่างมีเหตุผลเชื่อมโยงเหตุการณ์กันน่าเชื่อถือ ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบคำเบิกความตอบคำถามค้านของทนายจำเลย นายชีวะ เบิกความตอบคำถามค้านได้ไม่มีพิรุณ คำเบิกความในส่วนนี้ของนายชีวะจึงมีน้ำหนักมากกว่าพยานหลักฐานของจำเลย ฟังว่าภายหลังจำเลยว่าจ้างโจทก์โจทก์ได้ทำงานตามที่ว่าจ้างบางส่วนมีเนื้องานตามที่นายชีวะเบิกความจริง โดยในส่วนค่าจ้างโจทก์เบิกเงินจากจำเลยแล้วบางส่วนคงเหลือค่าจ้างที่จำเลยยังค้างชำระ จำนวน ๒๙,๔๒๔,๗๕๒.๘๘ บาท ภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๒,๐๕๙,๗๓๒.๗๐ บาท ค่าประกันผลงานจำนวน ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งส่วนของค่าประกันผลงานมีจำนวนตรงกับคำรับของจำเลยตามรายงานกระบวนพิจารณา ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ สำหรับค่างานไม้หล่อคอนกรีตจำนวน

- ๑๑ -

๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท เห็นว่า นอกจากโจทก์มีนายชิวะเบิกความยืนยันแล้วโจทก์มีนายเอี้ยง ซึ่งเคยเป็นลูกจ้างโจทก์ เบิกความยืนยันประกอบภาพถ่ายหมาย จ.๒๒ ว่าเห็นพนักงาน ของจำเลยเอาไม้แบบหล่อคอนกรีตไปและยังไม่คืนโจทก์ ซึ่งส่วนนี้นายปิยวัฒน์กรรมการ ผู้จัดการของบริษัทกิตติ ซึ่งเป็นบริษัทผู้รับเหมาช่วงจากโจทก์ เบิกความยืนยันสนับสนุน ว่าโจทก์มีไม้แบบจริง ตามเอกสารหมาย จ.๒๑ และภาพถ่ายหมาย จ.๒๒ ส่วนจำเลยคงมี นายสายันเบิกความว่าไม่ได้ใช้แม่แบบของโจทก์ โดยมีความขัดแย้งกับคำเบิกความของ นายคุณาวุฒิซึ่งเป็นวิศวกรโยธาของจำเลยที่เบิกความรับว่ามีไม้แบบของโจทก์อยู่จริง พยานหลักฐานของโจทก์จึงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือกว่าฟังว่า จำเลยใช้ไม้แบบหล่อคอนกรีต ของโจทก์จริง จำเลยจึงต้องใช้คืนแก่โจทก์จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ในส่วนค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) แม้นางสาวรัชดาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่บัญชี อาวุโสฝ่ายบัญชีของจำเลย เบิกความตอบคำถามค้านทนายโจทก์ว่า จำเลยมีสิทธิได้รับ เงินค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) จำนวน ๔๕,๘๑๓,๕๓๕.๙๑ บาท ก็ตามแต่เมื่อพิจารณาคำเบิกความของนายชิวะ พยานโจทก์เบิกความในวันแถลง รับข้อเท็จจริงตามรายงานกระบวนการพิจารณาวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ว่าจำเลยยังคง ค้างค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) แก่โจทก์จำนวน ๔๔,๐๕๑,๔๗๖.๘๕ บาท และนายชิวะตอบคำถามค้านทนายจำเลยว่า จะมีสิทธิได้รับ ค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) ต่อเมื่อมีการทำงานแต่มิได้แสดง พยานหลักฐานแยกค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) ส่วนที่โจทก์ ทำงานมีจำนวนเท่าใด ส่วนของจำเลยทำงานมีส่วนเท่าใด ดังนั้นเมื่อได้ความตาม ข้อเท็จจริงที่ฟังยุติเบื้องต้นว่า โจทก์ก่อสร้างบางส่วน หลังจากนั้นจำเลยรับงานไปทำต่อ ซึ่งส่วนนี้นายสายันพยานจำเลยเบิกความว่าเมื่อจำเลยทำงานแล้วเสร็จเทศบาลนคร นครราชสีมาจ่ายค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) ให้แก่จำเลยซึ่งเป็น ส่วนของโจทก์ทำงานจำนวน ๒๑,๐๗๗,๐๒๕.๙๔ บาท ส่วนของจำเลยทำงานจำนวน ๒๒,๘๕๔,๗๙๐.๒๑ บาท พยานหลักฐานของจำเลยส่วนนี้มีน้ำหนักที่น่าเชื่อถือกว่า เนื่องจากโจทก์มิได้ทำงานทั้งหมดตามสัญญาว่าจ้าง จำเลยจึงต้องชำระค่าเค (เงินเพิ่มค่า งานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) ส่วนที่ค้างชำระแก่โจทก์จำนวน ๒๑,๐๗๗,๐๒๕.๙๔ บาท รวมเป็นเงินที่จำเลยค้างชำระแก่โจทก์จำนวน ๖๑,๗๖๑,๕๑๑.๕๒บาท จำเลย จึงต้องจ่ายค่าการงานตามผลงานที่โจทก์ได้ทำไปแล้วและค่าใช้จ่ายที่โจทก์มีสิทธิ

- ๑๒ -

ได้รับดังกล่าวแก่โจทก์ แต่การที่โจทก์ผิดสัญญาดังกล่าวดังได้วินิจฉัยมาแล้วข้างต้นว่า โจทก์ลงลายมือชื่อยอมรับในบันทึกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติมเอกสารหมาย จ.๘ และ จ.๙ ว่าโจทก์เป็นฝ่ายผิดสัญญา ดังนั้น หากได้ความว่าจำเลยได้รับความเสียหายจากการที่โจทก์ผิดสัญญาโดยทำงานไม่แล้วเสร็จตามสัญญา จำเลยย่อมมีสิทธิเรียกค่าเสียหายจากการผิดสัญญาจากโจทก์ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ วรรคท้าย โดยในการพิสูจน์ในเรื่องค่าเสียหายเห็นว่า จำเลยเป็นฝ่ายกล่าวอ้างในฟ้องแย้ง โจทก์และโจทก์ร่วมทั้งทำให้การปฏิเสธ การระงับการพิสูจน์ยอมตกแก่จำเลยและในการคิดค่าเสียหายต้องคิดจากเงินค่าใช้จ่ายที่จำเลยต้องเสียเพิ่มหากมีจากค่าใช้จ่ายที่จำเลยควรจะเสียตามสัญญาส่วนที่หลีกเลี่ยงที่โจทก์ไม่ได้ทำ โดยต้องคำนวณจากส่วนเกินจากมูลค่างานที่โจทก์จะมีสิทธิได้รับจากจำเลยในส่วนที่มูลค่างานที่หลีกเลี่ยงซึ่งส่วนนี้จำเลยมีนายไชยาพรและนายวัลลภ เบิกความในทำนองเดียวกันว่า ภายหลังที่จำเลยรับงานไปทำแล้ว ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการทำงานโดยมีระยะเวลาที่เหลือน้อยเพียง ๑ ปี จึงต้องเร่งการทำงานเพื่อให้ทันต่อเวลาและมีนายสายันซึ่งเป็นผู้จัดการโครงการเบิกความว่า ในการทำงานของจำเลยมีค่าใช้จ่ายแยกออกเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อจัดจ้างจำนวน ๒๑๑,๕๔๘,๙๒๐.๔๕ บาท ตามใบสำคัญการจ่ายจำนวน ๖๙ เล่ม เอกสารหมาย ล.๖๑ ล.๗๗ ล.๗๘ และเอกสารหมาย ปล.๔ ของศาลจังหวัดสืคิ้ว ค่าใช้จ่ายค่าแรงจำนวน ๓๓,๘๖๙,๓๘๔.๑๐ บาท ตามใบสำคัญการจ่ายค่าจ้างตามเอกสารหมาย ล.๗๙ ถึง ล.๘๔ ค่าเช่าพัสดุสนามอุปกรณ์งานก่อสร้างรวมจำนวน ๑๔,๔๓๖,๒๐๔.๘๑ บาท ตามเอกสารหมาย ล.๘๕ ถึง ล.๙๓ ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของโจทก์รวมจำนวน ๑,๐๘๘,๓๘๘.๒๓ บาท ตามเอกสารสรุพอัตราดอกเบี้ยหมาย ล. ๙๘ ค่าเบี้ยประกันภัยที่โจทก์ต้องจ่ายให้จำเลยตามสัญญาที่ตกลงไว้ในสัญญาจ้างหมาย จ.๔ ข้อ ๓.๒ จำนวน ๑,๔๐๐,๖๖๙ บาท ตามกรมธรรม์ประกันภัยเอกสารหมาย ล.๙๔ ค่าควบคุมงานกรณีขยายเวลาก่อสร้างจำนวน ๗,๔๘๘,๐๗๔ บาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ตามเอกสารหมาย ล.๖๐ ค่าล่วงเวลาที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้ควบคุมงานจำนวน ๓๓๐,๖๗๔.๐๗ บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ตามเอกสารหมาย ล.๖๑ ค่าใช้จ่ายเป็นค่าอนุมัติเครื่องกวาดตะกอนจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาทตามเอกสารหมาย ล.๕๙ และค่ายืมวัสดุซึ่งแยกออกเป็น ๕ รายการ คือน้ำมันดีเซลจำนวน ๑,๔๗๓,๙๙๑.๐๕๐ บาท ตามใบเบิกพัสดุเอกสารหมาย ล.๙๙ ถึง ล.๑๐๖ ค่ายืมคอนกรีตจำนวน ๒,๑๑๘,๒๑๒.๗๘ บาท ตามใบเบิกพัสดุเอกสารหมาย ล.๑๐๗ ค่ายืมหิน

- ๑๓ -

คลุกจำนวน ๔๕๒,๙๐๐.๙๑ บาท ตามใบเบิกพัสดุเอกสารหมายเลข ล.๑๐๖ ค่าเย็บเหล็กเส้น จำนวน ๔๓๖,๓๘๖.๓๒ บาท ตามใบเบิกพัสดุเอกสารหมายเลข ล.๑๐๓ ล.๑๐๕ ล.๑๐๘ และ ล.๑๐๙ ค่าเย็บเหล็กเข็มพืด ส่วนที่ยังไม่ได้คืนจำนวน ๑๖๐ แผ่นเป็นเงินจำนวน ๑,๘๗๖,๐๑๔ บาท ตามหนังสือของจำเลยเอกสารหมายเลข ล.๕๕ และค่าใช้จ่ายในการทำถนนจำนวน ๑,๑๙๙,๗๘๖.๙๐ บาท ตามหนังสือของโจทก์พร้อมใบสำคัญจ่ายเอกสารหมายเลข ล.๔๙ และ ล.๕๗ รวมเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน ๒๗๘,๓๑๙,๖๐๖ บาท แต่จำเลยขอเป็นเงินจำนวน ๒๗๘,๒๘๙,๙๘๘.๗๒ บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวเห็นควรแยกวินิจฉัย ประกอบคำเบิกความของพยานจำเลย ตามรายการค่าใช้จ่ายดังนี้ ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อ จัดจ้าง เห็นว่าจำเลยมีนายไพรัชซึ่งเป็นผู้จัดการแผนกจัดซื้อจัดจ้างของจำเลย เบิกความ ยืนยันประกอบเอกสารว่า จำเลยมีค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อจัดจ้างดังกล่าวจริง ส่วนค่าใช้จ่ายค่าแรงในส่วนที่เป็นค่าจ้างพนักงานลูกจ้างของจำเลย จำเลยมีนางพัชรี ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรบุคคลของจำเลยมีหน้าที่โดยตรงในการจ่ายค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทนต่างๆ แก่ลูกจ้างของจำเลยเบิกความยืนยันประกอบเอกสารหมายเลข ล.๗๙ ถึง ล.๘๔ ส่วนนี้แม้ช่วงเบิกความตอบคำถามค้านทนายโจทก์จะมีการตกลงทั้งสองฝ่าย ระหว่างโจทก์ โจทก์ร่วมทั้งห้า และจำเลยว่าจะไปตรวจสอบเอกสารว่า มีการจ่ายค่าจ้าง ในส่วนลูกจ้างจำเลยตามโครงการที่ทำระหว่างโจทก์กับจำเลยเท่าใด แต่ทั้งสองฝ่ายมิได้นำเสนอพยานหลักฐานต่อศาล คงได้ความว่าฝ่ายจำเลยมีการแถลงรับว่า ขอหักค่าใช้จ่าย ส่วนเงินเดือนของนายสายัน ค่าจ้างแก่บุคคลภายนอกบางส่วนดังรายละเอียดที่จะวินิจฉัยต่อไป จึงต้องหักค่าใช้จ่ายในส่วนที่จำเลยแถลงรับดังกล่าวออกไปจากค่าใช้จ่ายของจำเลย สำหรับค่าเช่าพัสดุสนามอุปกรณ์งานก่อสร้าง ค่ายืมวัสดุต่างๆ จำเลยมีนายพฤษ วิศกร โครงการ ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมสนับสนุนการก่อสร้างโครงการต่างๆ ของจำเลยเบิกความ ยืนยันประกอบเอกสารสรุปค่าเช่า ใบแจ้งค่าเช่า หมายเลข ล.๙๑ ถึง ล.๙๓ โดยค่าใช้จ่าย ดังกล่าวทั้งหมดของจำเลย จำเลยมีนางสาวรัชดา เจ้าหน้าที่บัญชีอาวุโส ๒ ฝ่ายบัญชี ของจำเลยเบิกความสนับสนุนว่ามีการจ่ายเงินส่วนนี้ไปจริง ซึ่งเมื่อพิจารณาคำเบิกความ ดังกล่าวประกอบ คำรับของจำเลยที่ยอมหักค่าใช้จ่ายบางส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป ตามรายงานกระบวนการพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ มีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ที่ต้องหักออก ตามคำรับของจำเลยดังนี้ คือ งานส่งจ้างพิเศษเพิ่มพื้นที่ผิวจราจรสี่แยก ประโดก จังหวัดนครราชสีมา แยกเป็นรายการจ่ายค่าจ้างให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด

- ๑๔ -

จำปาเงินการโยธา ซึ่งจำเลยจ่ายในงานสิ่งจ้างพิเศษดังกล่าว ตามเอกสาร ล.๗๘ เล่มที่ ๕๑ ลำดับที่ ๑๐๑๓ จำนวน ๓๑๔,๕๖๘.๒๔ บาท และตามเอกสารหมาย ล.๖๒ หน้า ๔๖ จำนวน ๓๑๙,๘๕๘.๘๑ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๖๓๔,๔๒๗.๐๕ บาท ค่าจ้างผู้รับเหมารายนางสาวสารี ตามเอกสารหมาย ล.๗๘ ลำดับ ๗๓๖ จำนวน ๑๕๙,๘๐๘ บาท เงินเดือน นายสายัน ระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๑ จำนวน ๒๖๔,๔๙๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๔๖ และ ล.๘๔ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นก่อนบันทึกข้อตกลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ จำนวน ๔๙๘,๕๗๐.๘๖ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๑๑๘ ค่าใช้จ่ายส่วนของโครงการประปาบางส่วนจำนวน ๘๘๙,๗๙๖.๔๕ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๑๑๙ และ จ.๑๒๐ ค่าน้ำมันดีเซลซึ่งอยู่ในรายการยืมวัสดุจำนวน ๑,๔๗๓,๙๑๑.๐๕ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๙๒ และ ล.๑๒๐ ค่าคอนกรีตจำนวน ๒,๑๑๘,๒๑๒.๗๘ บาท ค่าหินคลุกจำนวน ๔๕๒,๙๐๐.๙๑ บาท ค่าเหล็กเส้นจำนวน ๔๓๖,๓๘๖.๓๒ บาท รวมจำนวน ๔,๔๘๑,๔๙๑.๐๖ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๙๒ และ ล.๑๒๐ รายการมอบทุนการศึกษาให้แก่โรงเรียนวัดอัมภารามจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๓๘ และค่าขยายเขตตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าเอกสารหมาย จ.๓๙ จำนวน ๙๘,๐๒๒.๗๐ บาท ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของใบเสร็จรับเงิน เอกสารหมาย ล.๗๘ ลำดับที่ ๓๓ รวมเป็นเงินจำนวน ๗,๐๓๖,๖๐๖.๑๒ บาท เมื่อนำเงินจำนวนดังกล่าวหักจากค่าใช้จ่ายที่จำเลยขอจำนวน ๒๗๘,๒๘๙,๙๘๘ บาท คงเหลือเงินที่เป็นค่าใช้จ่ายที่จำเลยจ่ายจำนวน ๒๗๑,๒๕๓,๓๘๑.๘๘ บาท ส่วนโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งห้าไม่มีพยานมาสีบหักล้างพยานหลักฐานของจำเลยส่วนนี้มีน้ำหนักที่น่าเชื่อถือกว่า ฟังว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเลยจ่ายไปจริง เมื่อนำค่าใช้จ่ายสุทธิของจำเลยดังกล่าวไปหักออกจากเงินส่วนที่เหลือที่โจทก์จะมีสิทธิได้รับจากจำเลย ซึ่งต้องถือตามจำนวนมูลค่างานที่เหลือตามที่โจทก์และจำเลยตกลงทำบันทึกแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติมตามเอกสารหมาย จ.๙ โดยถือเป็นส่วนที่โจทก์จะมีสิทธิได้รับจากจำเลยในกรณีที่โจทก์ทำงานแล้วเสร็จตามสัญญาซึ่งมีมูลค่างานที่เหลือจำนวน ๑๖๘,๑๐๓,๓๗๘.๖๙ บาท ทำให้ได้ยอดสุทธิที่จำเลยได้รับความเสียหายจากการที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายไปเกินกว่ามูลค่างานที่จะได้รับตามสัญญาเป็นค่าเสียหายจำนวน ๖๓,๒๑๙,๗๕๒.๔๖ บาท โจทก์จึงต้องชำระเงินจำนวนดังกล่าวแก่จำเลย แต่เนื่องจากจำเลยค้างชำระค่าจ้างซึ่งเป็นค่าการงานที่โจทก์ทำไปรวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นดังได้วินิจฉัยไปแล้วเบื้องต้นว่าจำเลยต้องชำระแก่โจทก์จำนวน ๖๑,๗๖๑,๕๑๑.๕๒ บาทจึงถือว่า

- ๑๕ -

ทั้งสองฝ่ายระหว่างโจทก์และจำเลยมีหนี้ต้องชำระต่อกัน เมื่อหนี้ทั้งสองส่วนถึงกำหนดชำระแล้วจึงต้องนำหนี้ดังกล่าวมาหักกลบลบกันและแม้ว่าหนี้ทั้งสองส่วนนี้โจทก์และจำเลยจะขอดอกเบี้ยก่อนที่จะหักกลบลบหนี้มาด้วยก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาว่าต่างฝ่ายต่างเป็นหนี้และผิคนัดโดยมีดอกเบี้ยรวมอยู่ด้วยทั้งสองฝ่าย จึงเห็นควรกำหนดเป็นยอดสุทธิก่อนที่จะมีการหักกลบลบหนี้ให้ทั้งสองฝ่ายเป็นยอดค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายที่แท้จริงโดยไม่กำหนดดอกเบี้ยให้ทั้งสองฝ่าย ดังนั้นเมื่อนายอดเงินดังกล่าวไปหักกลบลบหนี้ที่ทั้งสองฝ่ายต่างเป็นหนี้ต่อกันคงเหลือเป็นยอดหนี้ที่โจทก์ ต้องชำระให้แก่จำเลยจำนวน ๑,๔๕๘,๒๔๐.๙๔บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องแย้งเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่จำเลย และเมื่อได้ความว่าโจทก์ซึ่งเป็นลูกหนี้ผิคนัดการชำระเงินจำนวนดังกล่าวแก่จำเลย นายอุทัยซึ่งเป็นผู้ค้าประกันยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมและทำสัญญาจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙ และวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๐ ตามลำดับ อันเป็นการทำสัญญาก่อนที่มีการแก้ไขตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งกฎหมายมีผลใช้บังคับวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ข้อตกลงยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมและยอมรับผิดชอบหากมีการบังคับจำนองนำทรัพย์สินจำนองออกขายทอดตลาดแล้วได้เงินไม่พอชำระหนี้ในยอมรับผิดชอบชำระหนี้ส่วนที่ขาดจนครบ จึงยังมีผลตามที่ตกลงในสัญญาค้าประกันและสัญญาจำนองเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังยุติว่านายอุทัยถึงแก่ความตาย โจทก์ร่วมที่ ๑ ในฐานะทายาทโดยธรรมและในฐานะผู้จัดการมรดก รวมทั้งโจทก์ที่ ๒ ถึงที่ ๕ ในฐานะทายาทโดยธรรมทั้งได้ความว่าจำเลยได้บอกกล่าวบังคับจำนองแล้ว ตามหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองเอกสารหมายเลข ล.๗๐ ถึง ล.๗๒ จำเลยจึงมีสิทธิฟ้องบังคับจำนองได้ โจทก์ร่วมทั้งห้าจึงต้องร่วมรับผิดชอบกับโจทก์ชำระเงินในยอดหนี้ตามที่วินิจฉัยมาแล้วข้างต้นแก่จำเลย แต่ทั้งนี้ให้รับผิดชอบไม่เกินกว่าทรัพย์สินมรดกที่ได้รับจากนายอุทัย

ประเด็นข้อที่ ๘ ฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑๗๗ วรรคสอง กำหนดให้จำเลยแสดงโดยชัดแจ้งในคำให้การว่า จำเลยยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้นหรือแต่บางส่วน รวมทั้งเหตุแห่งการปฏิเสธนั้นด้วย ดังนั้นนอกจากจำเลยจะต้องให้การโดยชัดแจ้งว่า คดีโจทก์ขาดอายุความแล้ว จำต้องแสดงเหตุแห่งการขาดอายุความให้ปรากฏด้วย เมื่อจำเลย

- ๑๖ -

ให้การเพิกถอนฟ้องโจทก์ที่เรียกร้อยค่าจ้างเงินประกันผลงานและเงินค่าเค (เงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคา) มีอายุความ ๒ ปี นับแต่มีสิทธิเรียกร้องแต่ละครั้งจึงขาดอายุความโดยมิได้กล่าวถึงเหตุแห่งการขาดอายุความให้ปรากฏว่า คดีโจทก์ขาดอายุความเมื่อใดนับแต่วันใดให้ชัดเจน จึงเป็นคำให้การที่ไม่ขัดแย้งไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวข้างต้นถือว่าไม่มีประเด็นว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้

ประเด็นข้อที่ ๙ ฟ้องของจำเลยขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑๗๗ วรรคสอง กำหนดให้จำเลยแสดงโดยชัดแจ้งในคำให้การว่าจำเลยยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้นหรือแต่บางส่วน รวมทั้งเหตุแห่งการปฏิเสธนั้นด้วย ดังนั้นนอกจากจำเลยจะต้องให้การโดยชัดแจ้งว่า คดีโจทก์ขาดอายุความแล้ว จำต้องแสดงเหตุแห่งการขาดอายุความให้ปรากฏด้วย เมื่อโจทก์ร่วมทั้งห้าให้การเพิกถอน สัญญาค่าประกันขาดอายุความ นายอุทัยถูกยิงถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ นายอุทัยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นบุคคลมีชื่อเสียงมีการลงข่าวทั้งโทรทัศน์และวิทยุ จำเลยต้องเรียกร้อยภายใน ๑ ปี นับแต่รู้หรือควรรู้แต่มาฟ้องเรียกร้องเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงขาดอายุความ โดยโจทก์ร่วมทั้งห้ามิได้กล่าวถึงเหตุแห่งการขาดอายุความให้ปรากฏว่า จำเลยรู้หรือควรรู้การตายของนายอุทัยอันจะเป็นเหตุให้ฟ้องของจำเลยขาดอายุความเมื่อใด นับแต่วันใดให้ชัดเจน จึงเป็นคำให้การที่ไม่ขัดแย้งไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ถือว่าไม่มีประเด็นว่าฟ้องจำเลยขาดอายุความหรือไม่จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้

พิพากษาให้โจทก์และโจทก์ร่วมทั้งห้าร่วมกันชำระเงินจำนวน ๑,๔๕๘,๒๔๐.๙๔บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องแย้ง (ฟ้องแย้งวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่จำเลย หากไม่ชำระหรือชำระไม่ครบให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๓๒๙ ตำบลหนองขาม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๙๗๔๐ ตำบลคลองกิว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรีพร้อมสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นทรัพย์สินที่นายอุทัยทำสัญญาจำนองออกขายทอดตลาดชำระหนี้แก่จำเลย หากได้เงินจำนวนสุทธิไม่พอชำระหนี้ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของนายอุทัยออกขายทอดตลาดชำระหนี้แก่จำเลยจนครบ

- ๑๗ -

แต่ในส่วนโจทก์ร่วมทั้งห้าให้รับผิดชอบไม่เกินกว่าทรัพย์สินมรดกที่ได้รับจากนายอุทัย
คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยกค่าฤชาธรรมเนียมฟ้องเดิมและฟ้องแย้งให้เป็นพับ./

นายจักรวาล ทนกล้า

นางสาวสิริกร โมโนยากุล